

AKADEMIE MÚZICKÝCH UMĚNÍ V PRAZE
HUDEBNÍ A TANEČNÍ FAKULTA
HUDEBNÍ UMĚNÍ
KYTARA

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

VÝUKA KYTARY NA HOCHSCHULE FÜR MUSIK
CARL MARIA VON WEBER V DRÁŽĎANECH

Jaroslav Minář

Vedoucí práce: Mgr. Pavel Steidl

Oponent práce: MgA. Petr Saidl

Datum obhajoby: 7. 9. 2020

Přidělovaný akademický titul: Bc.A

Praha, 2020

ACADEMY OF PERFORMING ARTS IN PRAGUE

MUSIC AND DANCE FACULTY

ART OF MUSIC

GUITAR

BACHELOR 'S THESIS

**TEACHING GUITAR AT THE HOCHSCHULE FÜR
MUSIK CARL MARIA VON WEBER IN DRESDEN**

Jaroslav Minář

Thesis Supervisor: Mgr. Pavel Steidl

Thesis Opponent: MgA. Petr Saidl

Date of thesis defense: 7. 9. 2020

Academic title granted: BcA.

Prague, 2020

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou/magisterskou/disertační práci na téma Výuka kytary na Hochschule für Musik Carl Maria von Weber v Drážďanech vypracoval samostatně pod odborným vedením vedoucího práce a s použitím uvedené literatury a pramenů.

Praha, dne

.....

podpis diplomanta

Upozornění

Využití a společenské uplatnění výsledků diplomové práce, nebo jakékoliv nakládání s nimi je možné pouze na základě licenční smlouvy tj. souhlasu autora a AMU v Praze.

Bibliografický záznam

MINÁŘ, Jaroslav. *Výuka kytary na Hochschule für Musik Carl Maria von Weber v Drážďaněch [Education in the art of guitar playing at the Hochschule für Musik Carl Maria von Weber in Dresden]*. Praha: Akademie múzických umění v Praze, Hudební a taneční fakulta, kytara, 2020. 45 s. Vedoucí diplomové práce Mgr. Pavel Steidl

Anotace

Bakalářská práce *Výuka kytary na Hochschule für Musik Carl Maria von Weber v Drážďaněch* zkoumá unikátní způsob výuky hry na kytaru v rámci zmíněné vysoké školy. Zabývá se možnostmi individuálního a velmi účinného uměleckého rozvoje studentů a rozsahem nabízeného vzdělání v rámci oboru akustická kytara. Je zaměřena především na studijní plány v rámci zmíněného oboru, odbornost pedagogů, začleňování studentů do praxe a výsledky absolventů.

Annotation

The bachelor's thesis *Teaching Guitar at the Hochschule für Musik Carl Maria von Weber in Dresden* examines a unique way of teaching guitar at the university. It deals with the possibilities of individual and very effective artistic development of students and the range of education offered within the field of acoustic guitar. It focuses mainly on study plans in the field, the expertise of teachers, the integration of students into practice and the results of graduates.

Klíčová slova

Hochschule für Musik Carl Maria von Weber v Drážďaněch, pedagogika, výuka kytary, akustická kytara, jazz/rock/pop

Keywords

Hochschule für Musik Carl Maria von Weber in Dresden, pedagogy, teaching guitar, acoustic guitar, jazz/rock/pop

Poděkování

Na tomto místě bych rád poděkoval mému vedoucímu práce Mgr. Pavlovi Steidlovi za odborné konzultace a rady. Dále děkuji pedagogům z Hochschule für Musik Carl Maria von Weber a především prof. Thomasi Fellowovi za poskytnuté informace, rozhovory a korespondenci.

Obsah

ÚVOD.....	9
1 HFM V RÁMCI TERCIÁLNÍHO ŠKOLSTVÍ.....	11
2 VNITŘNÍ ORGANIZACE ŠKOLY A OBOR AKUSTICKÁ KYTARA (JRP).....	14
2.1 VNITŘNÍ ORGANIZACE ŠKOLY.....	14
2.2 OBOR AKUSTICKÁ KYTARA JRP.....	15
3 VÝUKA V RÁMCI OBORU AKUSTICKÁ KYTARA (UMĚLECKÝ).....	18
3.1 BAKALÁŘSKÝ STUDIJNÍ PROGRAM.....	18
3.1.1 První akademický rok.....	18
3.1.2 Druhý akademický rok.....	20
3.1.3 Třetí akademický rok.....	22
3.1.4 Čtvrtý akademický rok.....	24
3.1.5 Povinně volitelné předměty a volitelné předměty pro bakalářské studium.....	26
3.2 MAGISTERSKÝ STUDIJNÍ PROGRAM.....	30
3.2.1 První akademický rok.....	30
3.2.2 Druhý akademický rok.....	32
4 PEDAGOGOVÉ PRIORITYNÍHO MODULU AKUSTICKÁ KYTARA.....	34
4.1 THOMAS FELLOW.....	34
4.2 RALF BEUTLER.....	35
4.3 STEPHAN BORMANN.....	36
4.4 NORA BUSCHMANN.....	36
4.5 REENTKO DIRKS.....	37
4.6 LARS KUTSCHKE.....	38
4.7 SÖNKE MEINEN.....	39
4.8 MARTIN MILLER.....	39
4.9 SINA NEUMÄRKER.....	40
4.10 DANIEL NIKOLAS WIRTZ.....	40

ZÁVĚR	42
POUŽITÉ INFORMAČNÍ ZDROJE	44

Seznam Použitých zkratek

HfM Hochschule für Musik Carl Maria von Weber v Drážďanech

JRP Jazz/Rock/Pop

Úvod

V této práci se budu zabývat unikátním způsobem výuky hry na kytaru, který provozují pedagogové na Hochschule für Musik C. M. von Weber v Drážďanech (dále jen HfM) a který se stal větově proslulým. Jedinečný je především tím, že je zde spojena výuka hudby klasické, jazzové a tzv. world music. Kytara je jistě nástrojem, který má mnoho tváří a v dnešní době zasahuje snad do všech hudebních žánrů. Bohužel na většině hudebních vysokých škol je možné studovat pouze separovaně kytaru klasickou, nebo jazzovou. Jedná se tedy o jedinou vysokou školou v Evropě, kde je výuka kytary pojata multižánrově a každý posluchač má možnost seberealizace bez jakýchkoliv žánrových hranic.

O studium na této škole jsem měl veliký zájem a proto jsem se v roce 2018 přihlásil na stáž v rámci programu Erasmus +. Mé žádosti bylo vyhověno a výše zmíněná škola mi nabídla studium na jeden semestr. V té chvíli jsem se také rozhodl, že výuku v oboru akustická kytara detailně prozkoumám a napíšu o tom bakalářskou práci.

Mým cílem je přispět k rozšíření tohoto moderního přístupu k výuce také v rámci České republiky.

Při výzkumu nejprve zjistím základní fakta o německém školství. Dále se zaměřím na samotnou školu a její vnitřní strukturu. Seznámím se se základním konceptem a cíly výuky v oboru akustická kytara a s myšlenkou, která stojí u jeho vzniku. Následně prozkoumám studijní plány bakalářského a magisterského studijního programu (umělecké zaměření). V dalším textu se zaměřím na samotné pedagogy a jejich specializaci. V závěru chci definovat výsledky práce pedagogů a studentů v tomto oboru.

Z důvodu omezeného rozsahu této práce se budu podrobněji zabývat pouze studiem se zaměřením uměleckým, nikoli pedagogickým. Předmětem mého zkoumání není hodnocení studentů kytary, ani závěrečné zkoušky z modulů, ale spíše možnosti a cíle v rámci jejich studia.

Mou práci mohou využít pedagogové primárního, sekundárního i terciálního školství. Především ti, kteří na svých školách vyvíjejí studijní plány

a systém výuky hry na kytaru.

Na toto téma v České republice zatím nebyla vydána žádná publikace.

1 HfM v rámci terciálního školství

Základní struktura vzdělávacího systému v Německu je tvořena primárním, sekundárním a terciálním stupněm.¹ Jelikož je Německo spolkovou republikou, vzdělávací systém se v jednotlivých spolkových zemích liší. Některá ustanovení mají přesto společná: délka povinné školní docházky (9-10 let), zajištění návaznosti všech stupňů či jednotné označení školského zařízení, což je řízené jednotnou federální vládou. Jednotlivá školství ve Spolkových zemích řídí zemské orgány a úřady.

Německo v posledních třiceti letech prošlo prudkým vývojem. Po znovusjednocení v roce 1990 přijmuly země z Německé demokratické republiky a země Spolkové republiky Německo jednotný systém, který převzal většinu prvků Rámcového vysokoškolského zákona západoněmeckých zemí. V roce 1999 založily Spolkové země iniciativu *ForumBildung*, jejímž cílem bylo zkvalitnit vzdělávací školský systém a od roku 2002 pokračovala jako iniciativa *Forum Bildung Plus*. Vývoj byl úspěšný, jelikož se německé školství roku 2003 začalo umísťovat ve *Studii PISA (Program for International Student Assessment)* v rámci *Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj*. Školství procházelo postupně změnami, které byly ovlivněny vstupem do členství EU a také prudce rostoucí imigrací - jedním z problémů plynulého vývoje. Velmi příkladným a úspěšným prvkem v rámci edukace je duální systém školství, jehož cílem je budoucí uplatnění absolventů škol na trhu práce. Ten spočívá v tom, že profesní příprava

¹Většina informací čerpána z:

Spolkové ministerstvo pro vzdělávání a vědu (*Bundesministerium für Bildung und Forschung*) [online]. Bonn: Dienstsitz Bonn [cit. 2020-02-09]. Dostupné z: <https://www.bmbf.de/>

JEŽKOVÁ, Věra. *Školní vzdělávání v Německu* [online]. Praha, 2008 [cit. 2020-02-09]. Dostupné z: <https://docplayer.cz/25581073-Skolni-vzdelavani-v-nemecku.html>. Disertační práce. Univerzita Karlova v Praze.

WALTEROVÁ, Eliška. *Struktura vzdělávacího systému v Německu*. *RVP: Metodický portál* [online]. Praha: Národní pedagogický institut České republiky, 2006 [cit. 2020-02-09]. Dostupné z: <https://clanky.rvp.cz/clanek/s/Z/510/STRUKTURA-VZDELAVACIHO-SYSTEMU-V-NEMECKU.html/>

probíhá jak v samotné škole, tak v podniku, jehož plán koresponduje s příslušným školským systémem.² S tím souvisí snaha německého školství, aby vyšší stupeň školství navazoval na nižší.

Německé školství má tedy 3 stupně. Předchází mu dobrovolná předškolní výchova. Od šestého roku dětem začíná povinná školní docházka. Primární vzdělání trvá čtyři roky. Desátý rok věku je klíčový pro volbu školy sekundárního stupně, který je rozdělen na tři základní proudy: Hauptschule - hlavní škola, trvající pět až šest let; Realschule - reálná škola s šestiletým studiem a osmileté Gymnázium, které končí maturitní zkouškou. (Ta umožňuje přijetí na vysokou školu.) Zajímavostí je vysoká selektivita ve školství.³ V sekundárním cyklu také vznikl nový typ, tzv. Gesamtschule (Souhrnná škola), která má za cíl spojovat všechny tři typy dohromady, tedy je vnitřně diferenciována.⁴ Všechny tyto typy sekundárních škol mohou mít v rámci duálního systému ve školství status profesní školy a s tím také musí plnit jiné kompetence v rámci praxe svých oborů. Terciální stupeň sestává z více typů škol. Jsou to univerzity, členěné na obory, mezi něž patří například právo, medicína, pedagogika, chemie, biologie a další vědecké disciplíny. Druhý typ - tzv. Hochschule, se zaměřuje na jeden určitý obor. Dále jsou to technické univerzity, které kladou důraz na výzkum, takže nespádají do tradičního systému univerzit. Samostatně fungují také tzv. „Fachhochschulen“ (Vysoké odborné školy). Učební plány Vysokých odborných škol se soustředí hlavně na praxi. Na všech stupních existují také školy soukromé nebo církevní, které nejsou financované státem, ale příslušným subjektem.

Za zmínku stojí také vzdělávání pedagogů. Na vysokých školách je zaveden konsekutivní model, což znamená, že studium obsahuje dvě fáze:

² KONOPÁSKOVÁ, Anna. Odborné vzdělávání v Německu. *Zpravodaj: Odborné vzdělávání v zahraničí* [online]. 2007(0710- přílohaIV), 8 [cit. 2020-02-09]. Dostupné z: <http://www.nuv.cz/uploads/Periodika/ZPRAVODAJ/2007/Zp0710pIVa.pdf>

³ Například je možný přestup úspěšných žáků základní nebo reálné školy na gymnázium během průběhu studia.

⁴ Prakticky to funguje tak, že po 2 letech tzv. orientačního stupně je v následujícím 7. ročníku možnost vlastní volby povinně volitelných a volitelných předmětů. Na této škole lze také získat z 3 typů vysvědčení vybíráno podle žákových dosažených výsledků.

odbornou a tzv. přípravnou službu. Tyto fáze se časově nepřekrývají, ale navazují na sebe. První fáze trvá 3-5 let, v závislosti na oboru. Přípravná služba trvá 18-24 měsíců a věnuje se přímé pedagogické praxi. Každá fáze končí státní zkouškou. Student tedy musí absolvovat dvě státní zkoušky. Prvkem, který v Německu zkvalitňuje školství, je také vysoká aprobace učitelů bez ohledu na věk. Ti mají povinné celoživotní vzdělávání jak ve svém oboru, tak získáváním doplňkových kvalifikací.

Vysoké umělecké školy v Německu mají své vlastní vzdělávací programy, které se specializují na určitý umělecký obor. V přijímacím řízení jsou požadavky lišící se od jiných typů škol. Podmínkou k přijetí bývá zejména úspěšné zvládnutí talentové zkoušky.

Mezi takové patří i Hochschule für Musik Carl Maria von Weber Dresden, která se specializuje pouze na hudební umění a na pedagogiku v hudebních oborech. Drážďany spadají pod Spolkovou zemi Sasko, která patří v rámci mezinárodního průzkumu PISA mezi jednu z nejúspěšnějších v Německu. Jejich cílem je přiblížit se co nejvíce dnešní mentalitě žáků a společenským podmínkám. Jde zejména o rozvoj práce s technikou, kompetence k týmové práci, souvislost učiva s reálným životem a profilace žáků.⁵

⁵ Sachsen.de. *Landesamt für Schule und Bildung* [online]. Chemnitz: Landesamt für Schule und Bildung [cit. 2020-02-09]. Dostupné z: <https://www.lasub.smk.sachsen.de/>

2 Vnitřní organizace školy a obor Akustická kytara (JRP)

2.1 Vnitřní organizace školy

Škola je zaměřena výhradně na hudební umění a zastřešuje dvě fakulty. Každá z nich obsahuje mnoho oborů, které vytvářejí velice pestrou škálu hudebního vzdělání. Katedry na německých školách neexistují. Místo kateder jsou zde obory rozděleny do skupin, vedených studijními děkany, které jsou v této práci nazvány „oddělení“.

První fakulta je zaměřena spíše na orchestrální nástroje a interpretaci klasické hudby. Její obory jsou rozčleněny do oddělení: Dechových nástrojů, Dirigování a korepetice, Zpěvu, Harfy, Klavíru, Bicích nástrojů a Smyčcových nástrojů.

Druhá fakulta poskytuje vzdělání v oblastech: Instrumentální a pěvecká pedagogika, Rytmika, Jazz/Rock/Pop, Skladba, Nová hudba, Hudební teorie, a Doplnkové hudební kurzy.

Obor akustická kytara spadá do oddělení Jazz/Rock/Pop. V této skupině oborů najdeme také Basovou kytaru/Kontrabas, Elektrickou kytaru, Zpěv, Hammondovy varhany, Klavír, Skladbu, Trumpetu, Pozoun, Saxofon a Bicí. Všechny jsou samozřejmě zaměřeny jiným způsobem, než na Fakultě I.

„Téma Jazz / Rock / Pop nabízí titul v široké škále uměleckého zaměření. [...] Cílem je rozvíjet uměleckou osobnost s veškerým tvůrčím potenciálem, který s jistotou splňuje požadavky současného hudebního podnikání. Základem je komplexní technické a hudební školení a podpora kreativity a nezávislosti.“⁶

⁶ Hochschule für Musik Carl Maria von Weber Dresden. *Hochschule für Musik Carl Maria von Weber Dresden* [online]. Dresden (Německo) [cit. 2020-02-25]. Dostupné z: <https://www.hfmdde.de/>

Všechny formy výuky jsou nabízeny v rámci modulů, tedy jakýchsi „balíčků předmětů“, zaměřených na určitý okruh hudebního vzdělání. V rámci oboru existují moduly povinné, povinně-volitelné a volitelné. Ve studijních plánech je také uvedena pracovní zátěž v hodinách a trvání modulu (jeden nebo dva semestry).

2.2 Obor akustická kytara JRP

Vedoucí pedagog prioritního modulu akustická kytara, profesor Thomas Fellow, popisuje vznik tohoto oboru:

„Právě jsem dokončil studium koncertní kytary ve Weimaru, když jsem obdržel dotaz od Drážďanské univerzity hudby. Hledali učitele oboru koncertní kytara pro studenty jazzové kytary. Na rozdíl od univerzit, jako je Weimar, v Drážďanech studium koncertní kytary neexistovalo. Jazzové oddělení a výuka kytary tam měli opravdu dobrou pověst. V té době byly také Drážďany považovány za stylističtější a mimořádně praktické. Místo představení cizího světa klasické hudby hráči na elektrickou kytaru jsem navrhl podat široký přehled o světě akustické kytary. Samozřejmě s klasickým repertoárem jako základním aspektem, ale také fingerstyle s nejrůznějšími folklórními vlivy. Když několik studentů v prvních letech projevilo nejen velký zájem, ale také pozoruhodné úspěchy, navrhl jsem odpovídající hlavní kurz. Původně jsem to nazýval Kytara/světová hudba. Výsledkem však byly některé otázky, např. „Ať už také můžeme studovat klavír v oddělení světové hudby...“ nebo „zda by to bylo jen o studiu velmi exotické lidové hudby ...“. Z tohoto důvodu byl o několik let později název změněn na akustická kytara (koncertní hudba, world music, jazz, pop).

Po relativně krátké době se toto školení také proslavilo mezinárodně, v

*neposlední řadě díky úspěchu studentů a absolventů a velkému hudebnímu spektru ve třídě.*⁷

Podle profesora Thomase Fellow, je rozdíl oproti čistě klasické výuce kytary (nebo také čistě jazzou kytarou) ve dvou úrovních:

a) *„Ústředním tématem výuky klasické kytary je čistá interpretace koncertní hudby (tj. určitá oblast okolo klasické hudby). Rozšiřujeme to o složky: skladby, aranžování, improvizace a volného doprovázení. Je to vlastně návrat k obecnému přístupu hudebníků v dřívějších dobách, tj. před dobou čistých virtuózů.*⁸

b) *„Kromě toho rozšiřujeme stylistické spektrum nad rámec tradiční koncertní hudby (také nazývané „klasická“), abychom se zabývali folklórem (world music), fingerstyle, jazzem a pop-music a proto se jedná o univerzální vzdělání.*⁹

Profesor Thomas Fellow vysvětluje, že každý vyučující lekcí prioritního modulu má poněkud jinou odbornost a specializuje se na jiné hudební dovednosti. Jejich hranice se však částečně překrývají. Studenti mají většinou hodiny se třemi hlavními lektory. První z nich se zaměřuje na základy a tradiční repertoár. Druhý otevírá pole ve směru moderních stylů, speciálních technik (potřebných například ve world music a fingerstyle) a kreativitě (aranžování a kompozice). Třetí lektor je zaměřen na improvizaci, doprovázení a aranžování, a to zejména v hudbě s vlivy jazzu a populární hudby.

„V současné době jsou tu profesori s jasným zaměřením. Nora Buschmann a Sina Neumärker vyučují koncertní kytaru (interpretaci). Profesori Stephan Bormann a Lars Kutschke pracují na improvizaci, skladbě a aranžování. Reentko dirks, Sönke Meinen a Daniel Wirtz se věnují moderním stylům formou jak interpretace, tak také skladby a aranžování.

⁷ Citováno z korespondence prostřednictvím e-mailové pošty dne 24. 3. 2020

⁸ Citováno z korespondence prostřednictvím e-mailové pošty dne 24. 3. 2020

⁹ Tamtéž

Jule Malischke a já se snažíme navázat mezi těmito vlivy spojení a čerpat ze zkušeností, které student získal od ostatních profesorů.“¹⁰

¹⁰ Tamtéž

3 Výuka v rámci oboru akustická kytara (umělecký program)

3.1 Bakalářský studijní program

Tento studijní program je rozprostřen do osmi semestrů, trvá tedy zpravidla čtyři roky. Zde jsou uvedeny moduly, které obsahuje a jejich stručný popis. Pro přehlednost jsem je rozdělil podle akademického roku při standardní délce studia. Pokud v závorce neuvádím jinak, trvá každý kurz dva semestry.

3.1.1 První akademický rok

a) Prioritní modul 1 – akustická kytara

- Individuální lekce kytary (90 min. týdně) s výukovým obsahem oblasti JRP, klasického repertoáru a techniky.
- Skupinová výuka doprovázení (30. min. týdně, základní kurz v malé skupině)
- Skupinová lekce volné improvizace, improvizace, repertoáru, nebo komorní hry (90 min. týdně)

„V tomto modulu jsou rozpracovány předpoklady, které jsou nezbytné pro pozdější práci s hudbou na profesionální úrovni. Student disponuje metodami a způsoby práce, které mu umožní zdokonalovat a rozvíjet své technické a hudební dovednosti, jako sólista. Má základy flexibilního doprovázení, má kompetence v komorní hře v různých žánrech a je schopen tvořit v různých komorních obsazeních. Kromě toho získává přístup k jazzovému repertoáru svého nástroje.“¹¹

¹¹ Hochschule für Musik Carl Maria von Weber Dresden. *Hochschule für Musik Carl Maria von Weber Dresden* [online]. Dresden (Německo) [cit. 2020-02-25]. Dostupné z: <https://www.hfmdd.de/>

b) JRP teorie 1

- Skupinová lekce hudební teorie/sluchový výcvik (90 minut týdně)
- Skupinová lekce intonace/sluchový výcvik (45 minut týdně)
- Skupinové lekce bicích/sluchový výcvik (60 minut týdně)
- Individuální lekce klavíru (45 minut během dvou týdnů)
- Přednáška o historii JRP (90 minut týdně)
- Skupinové lekce práce na počítači/MIDI (60 minut týdně)

„Student se seznámí se základy historie a teorie jazzu a populární hudby a umí je uvést do praxe. Pochopením a použitím analýzy nástrojů a sazebního jazyka student zná běžné harmonicko-melodicko-rytmické jazykové modely. Prohloubí své znalosti klíčových hudebně-jazykových struktur a dokáže je aplikovat. Pochopení obsahu hudební teorie, primárně související s jazzem, je prakticky podporováno školením na klavír. Student je dále schopen implementovat požadavky ve hře na klavír vyplývající z pedagogické a umělecké praxe (doprovod, basy/akordy, akordy/melodie, různé styly). Student zná počítačové programy pro editaci not a jednoduchý sekvenční software.“¹²

c) Základy hudební praxe JRP 1

- Přednáška o hudební fyziologii (90 minut týdně, jeden semestr)
- Přednáška o cvičení (45 minut týdně, jeden semestr)
- Cvičení fyzické profylaxe (90 minut týdně)
- Skupinový univerzitní sbor nebo jazzový sbor (týdně 90 minut)

„Modul poskytuje základní znalosti o fyziologických a psychologických základech tvorby hudby a cvičení na nástroj. Poskytováním vhodných praktických strategií v rané fázi by se měla minimalizovat zátěž, vyhýbat se komplikacím při cvičení a položit základy účinné praxe a zdravé tvorby hudby. Fyzioprofylaktická opatření mají za cíl optimalizovat držení těla, ekonomiku pohybu, dýchání a schopnost relaxace. Studenti by si měli osvojit

¹² Hochschule für Musik Carl Maria von Weber Dresden. *Hochschule für Musik Carl Maria von Weber Dresden* [online]. Dresden (Německo) [cit. 2020-02-25]. Dostupné z: <https://www.hfmd.de/>

*schopnost kriticky zpochybňovat a optimalizovat vlastní praxi. Využívají sborovou práci v univerzitním sboru, čímž rozšiřují svou hudební perspektivu.*¹³

3.1.2 Druhý akademický rok

a) Prioritní modul 2 - akustická kytara

- Individuální lekce kytary (90 min. týdně)
- Skupinová výuka doprovázení (30. min. týdně, rozšiřující kurz v malé skupině)

*„V tomto modulu si student rozšiřuje své hudební a technické dovednosti. Poznal základní pojmy improvizace a jako koncertní sólista si osvojil podstatné dovednosti. Jeho dovednosti v různých stylech jsou nyní diferencované a je schopen adekvátně doprovázet instrumentalisty a zpěváky. Kromě toho může adekvátně prezentovat díla ze širšího jazzového/rockového/popového repertoáru.*¹⁴

b) JRP teorie 2

- Skupinová lekce v hudební teorii/sluchový výcvik (90 minut týdně)
- Skupinová lekce intonace/sluchový výcvik (45 minut týdně)
- Skupinová lekce bicích/sluchový výcvik (60 minut týdně)
- Individuální lekce klavíru (45 minut během dvou týdnů)
- Přednáška o hudební historii do současnosti (2 přednášky týdně; 90 minut týdně)

„Student se zabývá problematikou hudební teorie z různých epoch jazzu a populární hudby a dokáže je reflektovat, analyzovat a používat v

¹³ Tamtéž

¹⁴ Hochschule für Musik Carl Maria von Weber Dresden. *Hochschule für Musik Carl Maria von Weber Dresden* [online]. Dresden (Německo) [cit. 2020-02-25]. Dostupné z: <https://www.hfmdd.de/>

praxi. Zná a ovládá různé možnosti reharmonizace. Kromě oblasti kadence student zná modely v oblasti modální a intervalové struktury. Prostřednictvím skupinových lekcí bicích/sluchového výcviku a intonace/sluchového výcviku si student prohloubí své znalosti klíčových struktur hudebního jazyka a může je aplikovat. Porozumění obsahu hudební teorie je prakticky podporováno tréninkem na klavír. Student ovládá pianistické základy (prstokladová technika prostřednictvím cvičení, polyfonní a akordové skladby; technika čtení (hra z listu)), disponuje základy uměleckého vkusu (stylistická jistota, formální aspekty) a zná základy harmonizace a improvizace v písních. Student umí začlenit (klasifikovat) vlastní hudební praxi v celkovém kontextu dějin hudby 20. a 21. století.“¹⁵

c) Základy hudební praxe JRP 2

- Přednáška „Obecná instrumentální didaktika I / hudební pedagogika“ (90 min. týdně, jeden semestr)
- Stáž na hudební škole (10 hodin)
- Seminář „Metodika“ (90 minut týdně)

d) Komorní praxe 1 - akustická kytara

- Soubor skupinových lekcí (90 minut týdně) nebo alternativní projekt komorní hudby (60 minut během dvou týdnů)

„Student rozšiřuje své zkušenosti s hraním v souboru v repertoárových herních skupinách podle specificky zvolených kritérií. Zná základy efektivní zkušební práce a je schopen přenést hudební a zkušební problémy do většího orchestru a řešit je v partnerství. Na základě schopnosti pracovat v týmu má schopnost samostatně naplánovat zkoušku a zefektivnit ji. Je schopen zapadnout do souboru s rostoucí hudební flexibilitou. Student se věnuje speciálním tématům zkoušek, jako je interakce, práce s časem,

¹⁵ Hochschule für Musik Carl Maria von Weber Dresden. *Hochschule für Musik Carl Maria von Weber Dresden* [online]. Dresden (Německo) [cit. 2020-02-25]. Dostupné z: <https://www.hfmd.de/>

3.1.3 Třetí akademický rok

a) Prioritní modul 3 – akustická kytara

- Individuální lekce kytary (90 min. týdně)
- Doprovázení/korepetice (30 minut týdně)

„Student prohlubuje hudební a instrumentální dovednosti získané v předchozích modulech. Intenzivně se zabývá vybranými hudebními styly a začíná rozvíjet svou individuální, umělecky kreativní osobnost. Kromě toho zvládá rozsáhlý sólový repertoár a praktikuje vlastní aranžmá a skladby. Student je schopen bezpečně a vhodně doprovázet další sólisty.“¹⁷

b) JRP teorie 3

- Skupinová lekce hudební teorie/sluchový výcvik (týdně 90 minut)
- Individuální lekce klavíru (45 minut během dvou týdnů)
- Seminář historie JRP (30 minut týdně)
- Aranžování - skupinová lekce (90 minut týdně)

„Student zná potřebné techniky sazby a používá je v kontextu běžných úkolů. Dokáže vytvořit jednoduchá aranžmá včetně instrumentace. Má schopnost zvládnout analytické úkoly v oblasti jazzu, a to i napříč historickými a stylistickými liniemi. Je schopen řešit harmonizace a reharmonizace různými stylistickými způsoby a je schopen samostatně používat různé harmonické sazby v jazzové hudbě.“¹⁸

¹⁶ Tamtéž

¹⁷ Hochschule für Musik Carl Maria von Weber Dresden. *Hochschule für Musik Carl Maria von Weber Dresden* [online]. Dresden (Německo) [cit. 2020-02-25]. Dostupné z: <https://www.hfmdde.de/>

¹⁸ Tamtéž

c) Komorní praxe 2 - akustická kytara

- Skupinový výukový soubor (90 minut týdně) nebo projektová komorní hudba (60 minut během dvou týdnů)

„V tomto modulu studenti kombinují své hudební zkušenosti, shromážděné v souborech, a využívají je ve smyslu stylisticky velmi speciální formace. Studenti znají základy efektivní zkoušky a jsou schopni řešit hudební a zkušební problémy v partnerství. Na základě jejich rostoucí schopnosti pracovat v týmu, jsou schopni přizpůsobit se souboru s rostoucí hudební suverenitou a osobností a stále více ovlivňovat jeho zvuk. Zvláštní pozornost věnují konkrétním tématům zkoušek: souhře, práci s časem, dynamice a dramaturgii. Zejména v stylisticky speciální souborové tvorbě jsou žádoucí vlastní skladby v odpovídajícím hudebním prostředí a věnuje se jim pozornost. Skladatelé a aranžéři nově vytvořených skladeb by měli při zkoušce převzít hudební směr.“¹⁹

d) Specializace v umělecké praxi 1 - akustická kytara

- Lekce ve dvojicích nebo skupinová lekce world music/repertoáru a studií stylu (30 minut týdně)

- Workshop z nabídky HfM bezplatného výběru v průběhu semestru nebo po konzultaci s profesorem odpovědným za projekt podle individuálního zaměření

„V tomto modulu studenti rozvíjí své repertoárové znalosti a mají diferencované dovednosti v různých stylech. Prostřednictvím workshopů nebo projektů stanovují individuální priority a získají vhled do pracovních metod jiných umělců, kteří nejsou součástí pedagogického sboru univerzity. Studenti jsou schopni aplikovat znalosti, které dosud získali, v praktických situacích a mohou integrovat pracovní metody a obsah z jiných hudebních

disciplín.²⁰

3.1.4 Čtvrtý akademický rok

a) Prioritní modul 4 - akustická kytara

- Individuální lekce akustické kytary (90 minut týdně; individuální lekce zahrnují studiové práce v oblasti hudební produkce)

„Student rozšiřuje své již nabyté hudební, stylistické a instrumentální dovednosti. Na konci tohoto modulu se ukáže, že je zralým hudebníkem, který dokáže splnit rozmanité požadavky uměleckých oborů práce. Dokáže také studovat sofistikovanou literaturu do značné míry samostatně a ovládat metody, které mu umožňují efektivní práci i v omezeném časovém rámci. Dokáže se pružně přizpůsobit souborovým situacím a dokáže samostatně plánovat, studovat a přesvědčivě prezentovat náročné programy. Má široký repertoár vlastních skladeb/aranžmá i děl různých žánrů a hudebních kultur. Kromě toho je schopen realizovat své umělecké dílo v nahrávacím studiu a prezentovat jej ve formě audio nahrávek s brožurou.“²¹

b) Komorní praxe 3 - Instrumentální/akustická kytara JRP

- Skupinový soubor (výběr mezi různými soubory univerzity v oblasti JRP (90 minut týdně) nebo alternativní projekt komorní hudby (60 minut během dvou týdnů)

„Studenti rozšiřují své zkušenosti se souborovým hraním podle stylistických preferencí. Díky rostoucímu týmovému duchu samostatně plánují a zefektivňují zkoušky. Jsou schopni přizpůsobit se souboru s rostoucí hudební suverenitou a osobností a pomáhat formovat jeho zvuk. Získávají rozsáhlé stylisticky závislé dovednosti artikulace a frázování.“

²⁰ Hochschule für Musik Carl Maria von Weber Dresden. *Hochschule für Musik Carl Maria von Weber Dresden* [online]. Dresden (Německo) [cit. 2020-02-25]. Dostupné z: <https://www.hfmdd.de/>

²¹ Tamtéž

Studenti kombinují všechny své hudební zkušenosti dříve shromážděné v souborech a používají je např. ve smyslu stylisticky výrazné formace. Takové soubory prohlubují vybraný styl do značné míry prostřednictvím intenzivní výměny názorů ohledně transkripce, úprav, interpretace a improvizace. Vlastní skladby v odpovídajícím hudebním prostředí jsou výslovně žádoucí a je jim věnována zvláštní pozornost. Příslušní skladatelé a aranžéři nově vytvořených skladeb by měli převzít hudební směr během zkoušky a dělených zkoušek. V závislosti na uměleckém zaměření mají jednotlivá vystoupení jednotlivých členů kapely velký prostor. Student má metody a zkušenosti, které mu umožňují sebevědomě jednat na koncertní scéně.²²

c) Specializace v umělecké praxi 2 - akustická kytara

- Lekce ve dvojicích nebo skupinová lekce world music/repertoáru a studií stylu (30 minut týdně)
- Workshop z nabídky HfM bezplatného výběru v průběhu semestru nebo po konzultaci s profesorem odpovědným za projekt podle individuálního zaměření

„Studenti si prohloubí své repertoárové znalosti v tomto modulu a stanoví individuální priority prostřednictvím workshopů nebo projektů. Mohou dále rozšířit svůj hudební profil nalezený v předchozím modulu. Prostřednictvím workshopů a projektů získají studenti náhled na činnost jiných umělců, kteří nejsou součástí pedagogického sboru univerzity. Studenti jsou schopni aplikovat znalosti, které dosud získali v praktických situacích a mohou integrovat pracovní metody a obsah z jiných hudebních disciplín.²³

²² Hochschule für Musik Carl Maria von Weber Dresden. *Hochschule für Musik Carl Maria von Weber Dresden* [online]. Dresden (Německo) [cit. 2020-02-25]. Dostupné z: <https://www.hfmdd.de/>

²³ Hochschule für Musik Carl Maria von Weber Dresden. *Hochschule für Musik Carl Maria von Weber Dresden* [online]. Dresden (Německo) [cit. 2020-02-25]. Dostupné z: <https://www.hfmdd.de/>

d) Trh, právo a komunikace

- Přednáška "Základy hudebního práva" (6 termínů 2,5 hodiny za semestr, jeden semestr)
- Projekt cca 20h (akce na podporu vstupu do kariéry podle nabídek studijního průvodce)

„Studenti získají prvotní vhled do základů autorského zákona o hudbě a tvorby smluv. Seznámí se s možnostmi a problémy spojenými s přípravou práce na volné noze a mají znalosti o samostatné organizaci a strategiích, které umožňují a usnadňují jejich vstup do profesního života. Cílem projektové práce je poskytnout studentům klasických profesních oborů znalosti související s prací a také možnost získat praktické zkušenosti na pozadí měnící se situace na trhu práce (redukce orchestrálních pozic, více práce na volné noze, požadavky vzdělávacích programů). Budou navázány konkrétní kontakty s potenciálními zaměstnavateli. Studenti by měli získat komplexní přehled o profesích, jejich požadavcích a úkolech. Existují individuální nabídky v oblasti školení uchazečů, organizaci vlastní činnosti, práva a daní, manažerských dovedností a samoregulace (nezávislý design profesionálního prostředí).“²⁴

3.1.5 Povinně volitelné a volitelné předměty pro bakalářské studium

a) Historie populární hudby

- Seminář Dějiny populární hudby (60 minut týdně)

„Modul poskytuje přehled o vývoji rockové a populární hudby od jejich počátků v 50. letech až po styly a subkultury, které jsou dnes důležité. Studenti jsou schopni rozeznat jednotlivé hudební styly, klasifikovat je v čase

²⁴ Tamtéž

*a uvést je do sociálního kontextu. Zvláštní pozornost je věnována rozpoznání hudebních prostředků v jednotlivých stylech.*²⁵

b) Hudební život na HfM

- Projekt formou účasti na koncertech, konferencích, kolokviích a přednáškách na HfM (doprovodný modul, účast na 20 akcích).

*„Na začátku studia se studenti seznámí s hudebním životem na své univerzitě a s celou řadou zdejších hudebních a vědeckých praxí. Po absolvování modulu se studenti seznámí s formami a možnostmi hudebních prezentací v různých epochách, stylech a interpretačních formacích (např. soudobá hudba, opera, komorní hudba, orchestrální vystoupení). Jsou schopni osobně posoudit, co viděli a slyšeli, což také zahrnuje prvky analýzy výkonu a prezentace a přístupu k uměleckému výkonu.*²⁶

c) Volitelný modul Jazzový orchestr

- Skupinové lekce jazzového orchestru (135 minut týdně, jeden semestr)
- Skupinové lekce – dělená zkouška (90 minut týdně, jeden semestr)

*„Studenti si prohloubí své zkušenosti s účinnou zkouškou a jsou schopni přenášet hudební a zkušební úkoly do většího orchestru a řešit je v partnerství. Na základě jejich rostoucích zkušeností s prací v týmu jsou schopni přizpůsobit se souboru s rostoucí hudební suverenitou a osobností a pomáhat formovat jeho zvuk. V Jazzovém orchestru získávají výrazové, stylisticky závislé, artikulační a frázové dovednosti. Zvláštní pozornost věnují zvláštním tématům zkoušek, jako je kvalita frází, dynamika, intonace a práce s časem.*²⁷

d) Projektový modul JRP (malý)

- Výukové formy modulu vycházejí z dříve předloženého popisu projektu.

²⁵ Hochschule für Musik Carl Maria von Weber Dresden. *Hochschule für Musik Carl Maria von Weber Dresden* [online]. Dresden (Německo) [cit. 2020-02-25]. Dostupné z: <https://www.hfmdd.de/>

²⁶ Tamtéž

²⁷ Tamtéž

„Tento modul umožňuje studentovi účastnit se velkého interního nebo externího, hudebního nebo vzdělávacího projektu, či ho realizovat sám. Cílem je vytvořit situaci srovnatelnou s životem profesionálního hudebníka a/nebo umožnit velmi podrobné rozpracování hudebního problému. Tímto způsobem se studenti učí o výzvách profesionálního života hudebníků a hudebních pedagogů a jsou schopni tyto výzvy zvládnout.“²⁸

e) Projektový modul JRP (velký)

- Výukové formy modulu vycházejí z dříve předloženého popisu projektu.

(Viz popis pro Projektový modul JRP - malý)

f) Povinně volitelný modul JRP skladba/aranžování

- Lekce skladby/aranžování (90 minut týdně)

„V tomto modulu jsou rozpracovány předpoklady, které jsou nezbytné pro pozdější práci ve skupinách se styly JRP. Student má metody a pracovní metody, které mu umožňují zdokonalovat a rozlišovat jeho technické a hudební dovednosti. Umí se zabývat základními kompozičními koncepty stylu JRP a vytváří kompozice/aranžmá v oblasti požadované profese. Má kompetence v oblasti instrumentace pro soubory s různým obsazením.“²⁹

g) Prohloubení hudebně-výchovné praxe 1

- Seminář „Obecná instrumentální didaktika II / hudební pedagogika“ (90 minut týdně, jeden semestr)

- Výuka cvičení (90 minut týdně)

- Projekt / workshop „Hudební pedagogická specializace“ (cca 15 hodin, jeden semestr)

- Stáž (10 hodin) na hudební škole v rámci Asociace německých hudebních škol

²⁸ Hochschule für Musik Carl Maria von Weber Dresden. *Hochschule für Musik Carl Maria von Weber Dresden* [online]. Dresden (Německo) [cit. 2020-02-25]. Dostupné z: <https://www.hfmd.de/>

²⁹ Tamtéž

„Studenti jsou schopni hodnotit instrumentální a vokální individuální i skupinové lekce na základě různých hodnotících kritérií. Májí základní znalosti v oblasti komunikační psychologie a výuky (individuální a skupinové lekce). Studenti znají relevantní díla instrumentální a vokální pedagogické literatury. Umí popsat a posoudit základy fyziologických, psychologických a hudebně pedagogických znalostí, hudebních schopností a instrumentální techniky získané tímto způsobem pro začátečníky a pokročilé studenty a posoudit jejich předávání v příslušné instrumentální a vokální pedagogické literatuře (školní knihy atd.). Studenti získali počáteční zkušenosti s prováděním a plánováním lekcí na různých úrovních (začátečníci, pokročilí, individuální a skupinová výuka) a jsou schopni profesionálně a vědecky reflektovat svou vlastní výuku. Ve smyslu komplexní reflexe výuky mohou studenti do své recenze zahrnout i aktuální výzkumné výsledky týkající se otázek centrální hudební výchovy. V rámci pedagogického projektu mají možnost zaměřit se na jedno z témat, která jsou předmětem kurzů.“³⁰

h) Prohloubení hudebně výchovné praxe 2

- Přednáška „Obecná instrumentální didaktika III / hudební pedagogika“ (90 min. týdně, jeden semestr)
- Skupinové vyučovací hodiny (90 minut týdně)
- Projekt / workshop „Hudební pedagogická specializace“ (cca 15 h, jeden semestr)

„Studenti mají základní znalosti z oblasti motivační psychologie a umí je aplikovat v konkrétní situaci při vyučování. Mají důkladný náhled do problémů a vzdělávacích koncepcí citlivých fází školení nebo do různých podmínek učení různého věku a mohou navrhnout své hodiny podle zvláštních požadavků této fáze. V oblasti koncertní pedagogiky se teoreticky seznámili s různými způsoby prezentace hudby a prakticky je vyzkoušeli, a tak jsou schopni uspořádat koncerty s vlastními studenty z různých

³⁰ Hochschule für Musik Carl Maria von Weber Dresden. *Hochschule für Musik Carl Maria von Weber Dresden* [online]. Dresden (Německo) [cit. 2020-02-25]. Dostupné z: <https://www.hfmdd.de/>

perspektiv. Se zvyšující se suverenitou jsou studenti schopni samostatně připravovat, strukturovat a hodnotit své lekce. Umí rychle rozpoznat technicko-hudební výchozí bod studenta a pozitivně ho změnit pomocí vhodných metod. Rozpoznávají u žáků slabé stránky a implementují vzdělávací pomůcky a preventivní opatření. Vědí o různých způsobech propagace talentu a jsou schopni hodnotit talenty a propagovat je podle svých možností. Díky vlastní pedagogické zkušenosti a teoretické reflexi jsou schopni oslovit a motivovat své studenty způsobem přiměřeným věku a výkonu. Kromě toho jsou schopni hodnotit instrumentální lekce profesionálně a vědecky. Pružně využívají svou vlastní instrumentální roli a mají metodické a didaktické dovednosti, které pomáhají žákovi vytvořit si vlastní příjemnou hudbu a cvičit strukturovaně a smysluplně. V rámci pedagogického projektu mají možnost zaměřit se na jedno z témat, která jsou předmětem kurzů.“³¹

3.2 Magisterský studijní program

Trvá čtyři semestry. Zde jsou uvedeny jeho moduly podle akademického roku:

3.2.1 První akademický rok

a) Prioritní modul 1 – JRP

- Individuální umělecké zaměření (90 minut týdně)

„Student se věnuje dalšímu rozvoji své umělecké osobnosti a svých dovedností. To mu umožňuje pružně plnit rozmanité požadavky hudebních oborů práce a hrát vedoucí roli, zejména jako sólista. Student se také stále

³¹ Hochschule für Musik Carl Maria von Weber Dresden. *Hochschule für Musik Carl Maria von Weber Dresden* [online]. Dresden (Německo) [cit. 2020-02-25]. Dostupné z: <https://www.hfmdd.de/>

*více soustřeďuje na rozvíjení, realizaci a vyjadřování vlastních uměleckých nápadů. Pokud jde o interpretaci a improvizaci, učí se jednat s osobním rukopisem a na vynikající úrovni.*³²

b) Doplňkový modul 1 - JRP

- individuální projekt (individuální projekt musí být schválen osobou odpovědnou za modul na základě podrobného popisu projektu a doprovázen alespoň jedním vysokoškolským lektorem).

- Skupinová lekce skladby JRP (90 minut týdně, jeden semestr)
- Skupinová lekce jazzového orchestru (135 minut týdně, jeden semestr)
- Soubor skupinových lekcí pro zpěv a akustickou kytaru JRP (90 minut týdně), nebo pro akustickou kytaru alternativně projekt komorní hudby (30 minut týdně, jeden semestr)

*„V závislosti na volbě formy výuky si studenti rozšiřují své dovednosti buď v oblasti souboru / komorní hudby, kompozice JRP a/nebo v individuálním projektu pod dohledem univerzity. Důraz je kladen na kreativní procesy ve skupině nebo při práci se skupinami. Interpretace, kompozice, improvizace jako síťové procesy jsou vnímány a zpracovávány jako hudební a organizační problémy. To platí také pro studenty specializující se na kompozici, kteří jsou schopni dále rozvíjet své kompoziční nápady prostřednictvím analýzy a strukturování.*³³

c) Teorie, historie a systematika pro magisterské studium JRP

- Dva kurzy svobodného výběru na hudební a teoretické téma (90 minut týdně, jeden semestr), nebo jeden kurz svobodného výběru na hudební a teoretické téma (90 minut týdně)

³² Hochschule für Musik Carl Maria von Weber Dresden. *Hochschule für Musik Carl Maria von Weber Dresden* [online]. Dresden (Německo) [cit. 2020-02-25]. Dostupné z.: <https://www.hfmdd.de/>

³³ Tamtéž

„Student je schopen řešit interdisciplinární otázky o jevech v hudbě. To se týká zejména možnosti individuálního propojování oblastí specializací JRP a klasických specializací. K tomu mu slouží kromě analýzy a rozšíření jednotlivých možností designu také evropská teorie a muzikologie. Je zde zapojena také hudební tradice a tradice 20. století. Student má potenciál pro předběžné a kritické zkoumání individuálně vybraných oblastí a je schopen je prezentovat písemně. Student je také schopen adekvátně zacházet s hudbou v otázkách hudební teorie. To se týká zejména oblastí analýzy, interpretace a sazby. Student má schopnost kriticky zkoumat metody síťování hudební teorie.“³⁴

3.2.2 Druhý akademický rok

a) Prioritní modul 2 - JRP

- Individuální umělecké zaměření (90 minut týdně) po dobu dvou semestrů
- Kurz dle vašeho výběru v souvislosti s hlavním projektem

„Student prokazuje zralost v procesu rozvoje individuální a nezávislé umělecké osobnosti. Pokud jde o interpretaci, improvizaci a souborové hraní, je určitě produktivní v řadě různých stylů a/nebo rozvíjí silný individuální výraz ve zvláštním stylu. Po absolvování předmětu je student schopen převzít odpovědnost za propojení mezi publikem a hudebním materiálem tím, že své hudební nápady prezentuje hudebně, verbálně plynule a sebevědomě v různých výkonnostních situacích. Na základě magisterského projektu student prokáže, že je schopen dokumentovat a prezentovat svoji hudbu v písemné formě a ve formě zvukového nosiče.“³⁵

³⁴ Hochschule für Musik Carl Maria von Weber Dresden. *Hochschule für Musik Carl Maria von Weber Dresden* [online]. Dresden (Německo) [cit. 2020-02-25]. Dostupné z: <https://www.hfmdd.de/>

³⁵ Tamtéž

b) Doplňkový modul 2 - JRP

- individuální projekt (individuální projekt musí být schválen osobou odpovědnou za modul na základě podrobného popisu projektu a doprovázen alespoň jedním vysokoškolským lektorem).
- Skupinová lekce skladby JRP (90 minut týdně, jeden semestr)
- Skupinová lekce jazzového orchestru (135 minut týdně, jeden semestr)
- Soubor skupinových lekcí pro vokály a akustickou kytaru JRP (90 minut týdně), nebo pro akustickou kytaru alternativní projekt komorní hudby (30 minut týdně, jeden semestr)

„V závislosti na volbě formy výuky si studenti rozšiřují své dovednosti buď v oblasti souboru/komorní hudby, kompozice JRP a/nebo v individuálním projektu pod dohledem univerzity. Důraz je kladen na kreativní procesy ve skupině nebo při práci se skupinami. Interpretace, kompozice, improvizace jako síťové procesy jsou vnímány a zpracovávány jako hudební a organizační problémy. To platí také pro studenty specializující se na kompozici, kteří jsou schopni dále rozvíjet své kompoziční nápady prostřednictvím analýzy a strukturování.“³⁶

³⁶ Hochschule für Musik Carl Maria von Weber Dresden. *Hochschule für Musik Carl Maria von Weber Dresden* [online]. Dresden (Německo) [cit. 2020-02-25]. Dostupné z: <https://www.hfmdd.de/>

4 Pedagogové Prioritního modulu akustická kytara

4.1 Thomas Fellow

Thomas Fellow se narodil v roce 1966 v Lipsku.³⁷ Od 7 let se učil hrát na kytaru na místní hudební škole a v 16 letech byl zapsán na Hochschule für Musik „Franz Liszt“ ve Výmaru, kde absolvoval s magisterským diplomem u profesorky Jürgen Rost. V 19 letech byl zapsán jako jediný kytarista do katalogu umělecké agentury NDR. Do roku 1992 vystupoval jako úspěšný umělec po celém světě. Získal velkou řadu ocenění na soutěžích, jako je například Esytergom a Markneukirchen. Koncertně vystupoval s významným komorním orchestrem Carla Philipa Emanuela Bacha a premiéroval řadu děl skladatelů Carla Domeniconiho (*1947) a Jaime Zenamona (*1953). V roce 1992 završil svou koncertní dráhu v klasické kytáře koncertem s Berlínskou filharmonií. Jeho další koncertní cesta vedla přes virtuózní pop music. Založil řadu hudebních těles s jinými významnými interprety. Se zpěvačkou Costanze Friend vytvořil Duo s názvem *Friend'n Fellow*. Prodali již více než 100 000 alb a uskutečnili přes 1 500 koncertů, na kterých vystupovali na velkých světových pódii. Jeho další proslavené duo, které založil společně s jazzovým kytaristou Stephanem Bormannem (*1966), se jmenuje *Hands on Strings* a působí od roku 2000. V roce 2012 byl spoluzakladatelem *European Guitar Quartet*, jehož dalšími členy jsou významní interpreti kytarové koncertní scény – Reentko Dirks (*1979, Německo), Pavel Steidl (*1961, Česká republika) a Zoran Dukić (*1969, Chorvatsko). Po velkém úspěchu jejich prvního hudebního alba „*Danza*“ následovala řada turné na mezinárodních festivalech po celém světě (mezi nejvýznamnější patří

³⁷ Informace čerpány z internetového zdroje:
FELLOW, Thomas. *Thomas Fellow* [online]. Taucha (Deutschland): Prof. Thomas Fellow [cit. 2020-03-12]. Dostupné z: <https://www.thomasfellow.de>

Concertgebouw v Amsterdamu, dále Mexiko, USA, Francie, Srbsko, Švýcarsko, Španělsko nebo Kolumbie).

Mimo pedagogické působení na HfM v Drážďanech vede na místní škole semináře „*Weltmusic/Improvisation*“ a hostuje jako lektor na jiných školách po celém světě. Sám také komponuje, zejména komorní skladby a filmovou hudbu. Je autorem kytarové školy *Harmonielehre und moderne Liedbegleitung für Gitarre* a série koncertní hudby pro kytaru *Schell music a Fellow Guitar Music Collection*. Je zakladatelem *Festival Guitar/World music* v Durynsku, *String Spring Festival a European Guitar Award* v Drážďanech.

4.2 Ralf Beutler

Ralf Beutler je absolventem HfM v Drážďanech v oboru elektrická kytara a hudební výchova. Od roku 1988 zde začal vyučovat jako umělecký asistent, v roce 2002 získal titul profesora. Následující rok se stal děkanem studia Jazz/Rock/Pop a od roku 2019 zde působí jako děkan na Fakultě II. Jeho pedagogická činnost je oceňována pro velké metodické a didaktické znalosti. Mimo funkce děkana je také spoluiniciátorem „*String Spring Festival*“ a „*European Guitar Award*“. Je zván do porot mnoha soutěží a vystupuje jako propagátor mladých talentovaných dětí v Sasku. V umělecké sféře koncertuje v rámci projektu „*Götz Bergmann & his Gentlemen*“, což je ansámbl, který se věnuje populárním německým swingovým standardům. Hostuje jako sólista s jazzovými orchestry a komorními tělesy. Vytváří projekty s jazzovými interprety ve východním Německu, například s Günterem Hörigem, Günter „Baby“ Sommer, či s Annou Marií Kaufmann. Úzce spolupracuje s kolegy na HfM v Drážďanech v rámci projektů a také

s nimi vystupuje na koncertech. Své profesní metody aktivizuje v zahraničí (Německo, Rusko, Španělsko, Norsko, USA).³⁸

4.3 Stephan Bormann

Stephan Bormann je německý kytarista, skladatel a aranžér.³⁹ Jeho hra se vyznačuje všestranností, originalitou a experimenty. Studoval kytaru se zaměřením JRP na HfM v Drážďanech. Pedagogicky působil na University of Magdeburg a Leipzig Academy of Music. Od roku 1944 vyučuje kytaru na HfM v Drážďanech. Umělecky vystupuje s *Cristin Claas Trio*, *Hands on String* (kytarové duo s Thomasem Fellow), *10String Orchestra* (s kontrabasistou Tomem Götze) a v duu se zpěvačkou a skladatelkou Jule Malischke. Uskutečňuje projekty s mnoha dalšími umělci, například s Nilsem Landgrenem, Tillem Brönnnerem ad. Spolupracuje s vydavatelstvím *AMA-Verlag* a *Schott music*, kde vydal učebnici *Solo Guitar Book*. Vzhledem k velké úspěšnosti této učebnice pracuje na dalších publikacích.

4.4 Nora Buschmann

Koncertní umělkyně klasické kytary se narodila v Berlíně.⁴⁰ Studovala stejně jako Thomas Fellow u prof. Moniky Rost a Jürgen Rost na Hochschule

³⁸ Informace čerpány z internetového zdroje:

BEUTLER, Ralf. *Ralf Beutler* [online]. Riesa (Deutschland): Ralf Beutler [cit. 2020-03-12]. Dostupné z: <https://ralfbeutler.de/>

³⁹ Informace čerpány z internetových zdrojů:

BORMANN, Stephan. *Stephan Bormann* [online]. Bannewitz (Deutschland): Stephan Bormann [cit. 2020-03-13]. Dostupné z: <https://stephanbormann.de/>

Schott-music. *Stephan Bormann* [online]. Mainz (Deutschland): Schott Music GmbH & Co [cit. 2020-03-13]. Dostupné z: <https://de.schott-music.com/shop/autoren/stephan-bormann>

⁴⁰ Informace čerpány z internetového zdroje:

BUSHMANN, Nora. *Nora Bushmann* [online]. Berlin (Německo): Nora Bushmann [cit. 2020-04-11]. Dostupné z: <http://norabuschmann.de/>

für Musik Franz Liszt ve Výmaru. Díky podpoře nadace *Kulturfond-Stiftung* pro mladé umělce se dále mohla vzdělávat u Huberta Kápella na Musikhochschule v Kolíně nad Rýnem. Během studia se stala vítězkou mnoha mezinárodních soutěží a získala *Stipendium Deutsche Musikrates*. Během pětiletého pobytu v Řecku se inspirovala tradiční řeckou kulturou, a vyučovala na hudebních školách v Soluni. Zájem o mimoevropské hudební kultury ji zavedl do Argentiny, kde v roce 2005 hostovala jako lektorka v Buenos Aires. Od roku 2016 spolupracuje s tamní agenturou *Agustin Luna* a v duu „*Tierra del fuego*“, které se zabývá aranží argentinského folkloru a tanga. Je často zvána na mezinárodní festivaly a masterclass a do porot významných soutěží. Vydala tři sólová CD a podílela se na třetí sérii CD *Selected works* s Carlem Domeniconim (*1947). Od roku 2009 pedagogicky působí na Hochschule für Musik und Theater Rostock, kde byla roku 2016 jmenována čestnou profesorkou. Od roku 2015 je lektorkou na HfM v Drážďanech.

4.5 Reentko Dirks

Reentko Dirks se narodil roku 1979 v německém Bad Gandersheimu.⁴¹ Na kytaru se začal učit v 7 letech. Vystudoval obor „*Guitar/World Music*“ na HfM v Drážďanech u Thomase Fellowa. Zde také od roku 2007 vyučuje. S mnoha interprety, se kterými spolupracuje, se setkal už během svých studií. Zajímá se také o jazz, flamenco a mimoevropskou hudbu. Během půlročního pobytu v Jeruzalémě se také seznámil s arabskou hudbou. Je členem *European Guitar Quartet* a spolupracoval s řadou významných interpretů, například s violoncellistou Yo-Yo Ma (*1955);

⁴¹ Informace čerpány z internetového zdroje: DIRKS, Reentko. [online]. Dresden (Německo): Reentko Dirks [cit. 2020-04-11]. Dostupné z: <http://www.reentko.com/>

akordeonistkou Ksenijou Sidorovou (*1988); se zpěvačkou, skladatelkou a herečkou Yvonne Cattrfeld (*1979); izraelským klarinetistou Giora Feidman (*1936) a dalšími. Mimo jiné je také skladatelem a producentem. Píše pro německou televizi a pořádá své vlastní show. Jeho nahrávky získaly řadu ocenění. CD „*Le Cirque*“ bylo nominováno na „*Best German CD of the Year*“.

4.6 Lars Kutschke

Lars Kutschke vystudoval kytaru v Drážďanech a v nizozemském Rotterdamu.⁴² Od druhé poloviny 90. let pracuje na své vlastní tvorbě, kterou interpretuje také v televizních show. V roce 2005 založil kapelu *Soundsville* společně s Albertem Marsico (*1966), italským jazzovým virtuózem na Hammondovy varhany, a s bubeníkem Gio Rosii. Je také hudebním ředitelem skupiny *Sharrie Williams & Band*. Všechna alba, na kterých spolupracoval, byla nominována na cenu *American Blues Music Awards*. V Německu vystupuje s mnoha domácími umělci a kapelami. Mimo pedagogické působení v Drážďanech vyučuje na Hochschule für Musik und Theater v Lipsku. Podílí se také na mnoha divadelních produkcích v Deutsches Nationaltheater Weimar, Schauspielhaus Leipzig a Staatsschauspiel Dresden.

4.7 Sönke Meinen

Sönke Meinen se narodil v roce 1991.⁴³ Studoval kytaru na HfM v Drážďanech u Thomase Fellowa, Stephana Bormanna a Reentka Dirkse. Zde také od roku 2019 působí jako pedagog. Stal se laureátem soutěží „*Guitar Masters*“ a „*European Guitar Award*“. Uplatňuje se na poli virtuózního fingerstyle ovlivněného klasickou i jazzovou hudbou. Kromě sólového hraní umělecky spolupracuje s dánským houslovým virtuózem Bjarkem Falgrenem. Je iniciátorem festivalu *Freepsummer* založeným roku 2011.

4.8 Martin Miller

Martin Miller se narodil v roce 1985.⁴⁴ Studoval Konzervatoř Roberta Schumanna ve Zwickau. Roku 2004 se stal vítězem „*Jugend jazzt*“ a tentýž rok nastoupil na HfM v Drážďanech jako student oboru JRP a hudební výchovy. Už během studia jej zajímaly různé techniky v nahrávání a mixování hudby. Se svou kapelou natočil album „*The Other End*“, spojující jazzovou, metalovou a elektronickou hudbu. Díky svým úspěchům se stal jedním z umělců *Jamtrackcentral.com*. Zde publikuje svou vlastní tvorbu. Na svých koncertech představuje také světoznámé výrobní značky *Ibanez* a *Laney*

⁴² Informace čerpány z internetového zdroje:

KUTSCHKE, Lars. *Lars Kutschke: GUITAR PLAYER & COMPOSER* [online]. New York: Squarespace [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: <https://www.larskutschke.com/>

⁴³ Informace čerpány z internetového zdroje:

MEINEN, Sönke. *Sönke Mainen: Acoustic guitar* [online]. Dresden (Německo): Sönke Meinen, 2016 [cit. 2020-02-21]. Dostupné z: <http://www.soenkemeinen.com/>

⁴⁴ *Martin Miller: guitarist/composer/producer* [online]. Leipzig: Martin Wichmann, 2016 [cit. 2020-02-21].

Dostupné z: <https://www.martinmillerguitar.com/>

Martin Miller: Gitarre. *Hochschule für Musik Carl Maria von Weber Dresden* [online]. Dresden: Hochschule für Musik Carl Maria von Weber Dresden [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: <https://www.hfmd.de/en/staff/person/268/>

amplification. Hraje v duu s britským kytaristou Tomem Quaylem. Nyní žije v Lipsku a jako velmi populární kytarista koncertuje po celém světě s řadou známých umělců (Anton Davidyants, Valeriy Stepanov, Tom Goetze, Federico Malaman ad.)

4.9 Sina Neumärker

Narodila se v roce 1975⁴⁵ a studovala na Institut für Musik der Otto-von-Guericke-Universität Magdeburg v oboru „Hudební pedagogika pro kytaru“. Poté absolvovala obor „Guitar World Music“ na HfM Drážďanech, kde záhy začala působit jako pedagog akustické a koncertní kytary. V současné době se také věnuje různým hudebním projektům v rozhlasových a televizních stanicích. Ve své tvorbě se zaměřuje na argentinské tango. Znalosti této hudby prohloubila studiem na Hogeschool voor Muziek en Dans v nizozemském Rotterdamu. Od roku 2001 vydává hudební alba s vlastní tvorbou (argentinské tango, milongas, arabské zvukové obrazy...)

4.10 Daniel Nikolas Wirtz

Je všestranný hudebník a kytarista věnující se zejména jazzu a improvizaci.⁴⁶ Od roku 2000 studoval obor „Guitar World Music“ u Thomase Fellowa v Drážďanech. V roce 2004 studoval v rámci postgraduálního kurzu na Anton-Bruckner-Universität v rakouském Linci. Spolupracoval s různými divadelními tělesy a je zakladatelem skupiny *Annamateur und Aussensaitern*, se kterou získal ocenění „*Cabinet Preis*“ a „*Kleinkunstpreis*“. S kytaristou

⁴⁵ NEUMÄRKER, Sina. *Sina Naumärker: Akustische Gitarre* [online]. Dresden [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: <https://www.redguitar.de/>

⁴⁶ DIRKS, Reentko. *Dirks & Wirtz* [online]. Dresden: Reentko Dirks [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: <http://www.dirks-und-wirtz.com/>

Reentkem Dirksem založil kytarové duo „*Dirks und Wirtz*“, které koncertuje v Evropě a arabských státech, vystupuje v rozhlasových a televizních projektech.

Závěr

Výuka v oboru akustická kytara na HfM je pro mě příkladem moderního přístupu k výuce ve dvacátém prvním století. A to především širokým zaměřením, duálním systémem a odborností pedagogů.

Velmi individuální rozvoj osobnosti každého studenta je patrný jak z celkové formy německého školství, tak také z vnitřní organizace školy, nabídky a obsahu jednotlivých modulů a zejména z přístupu jednotlivých pedagogů a jejich speciálních a různorodých zaměření. Dokazuje to například i fakt, že byl v roce 2019 na požádání jednoho studenta kytary speciálně otevřen nový magisterský program s pedagogickým zaměřením.

Absolventi jsou vedeni tak, aby měli co možná nejširší a nejpraktičtější znalosti, dovednosti a zkušenosti. Přitom se v průběhu studia stále více formuje jejich individuální zaměření a specializace.

Tento způsob vzdělávání také velmi dobře koresponduje s poptávkou práce na dnešním trhu v hudební sféře. (Tomu jsou i věnovány některé moduly a projekty.) Ve vyšších semestrech je tomuto aspektu věnováno stále více pozornosti a specializace studenta se stále více přizpůsobuje perspektivě jeho budoucího uplatnění. To potvrzují slova profesora Thomase Fellowa:

„Existují někteří velmi úspěšní absolventi, kteří koncertují po celém světě, hrají vlastní skladby nebo aranžmá a vyučují na univerzitách (Reentko Dirks, Sönke Meinen, Jule Malischke, Gaele Solal, Karlijn Langendijk). Několik absolventů je velmi širokého zaměření, hraje živě v široké škále uskupení, skládá a aranžuje, vede semináře nebo vyučuje na univerzitách nebo konzervatořích (včetně Davida Lindorfera, Daniela Wirtze, Siny Neumärkera, Malte Viefa, Christian Buchmanna ...).

Školení umožňuje, aby spektrum profesní orientace bylo velmi široké, od mezinárodně úspěšného skladatele filmové hudby (Franziska Henke), až

po korektury pro vydavatele jako Schott Music (Stephan Pankow) či založení vlastní velké soukromé hudební školy (Michael Plättner).⁴⁷

Jedná se o jednu z mála vysokých hudebních škol na světě, kde se nevěnuje pozornost pouze na díla „Werk charakteru“, nebo na čistě jazzovou praxi, ale bez omezení také jakýmkoli dalším směrům hudebního projevu.

Přál bych si, aby se ve světě tento způsob hudebního vzdělávání rozšířil. Mým plánem je vyučovat hru na kytaru na konzervatoři a vytvořit studijní plány inspirované výukou v Drážďanech, prozkoumanou v této práci. Přenesení některých prvků výuky kytary z HfM na sekundární stupeň hudební školy v České Republice (tedy na konzervatoř) by mohlo být tématem k dalšímu výzkumu a k mé další práci.

⁴⁷ Citováno z korespondence prostřednictvím e-mailové pošty dne 24. 3. 2020

Použité informační zdroje

BEUTLER, Ralf. *Ralf Beutler* [online]. Riesa (Deutschland): Ralf Beutler [cit. 2020-03-12]. Dostupné z: <https://ralfbeutler.de/>

BORMANN, Stephan. *Stephan Bormann* [online]. Bannewitz (Deutschland): Stephan Bormann [cit. 2020-03-13]. Dostupné z: <https://stephanbormann.de/>

BUSHMANN, Nora. *Nora Bushmann* [online]. Berlin (Německo): Nora Bushmann [cit. 2020-04-11]. Dostupné z: <http://norabuschmann.de/>

DIRKS, Reentko. *Dirks & Wirtz* [online]. Dresden: Reentko Dirks [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: <http://www.dirks-und-wirtz.com/>

DIRKS, Reentko. [online]. Dresden (Německo): Reentko Dirks [cit. 2020-04-11]. Dostupné z: <http://www.reentko.com/>

FELLOW, Thomas. *Thomas Fellow* [online]. Taucha (Deutschland): Prof. Thomas Fellow [cit. 2020-03-12]. Dostupné z: <https://www.thomasfellow.de>

Hochschule für Musik Carl Maria von Weber Dresden. *Hochschule für Musik Carl Maria von Weber Dresden* [online]. Dresden (Německo) [cit. 2020-02-25]. Dostupné z: <https://www.hfmd.de/>

JEŽKOVÁ, Věra. *Školní vzdělávání v Německu* [online]. Praha, 2008 [cit. 2020-02-09]. Dostupné z: <https://docplayer.cz/25581073-Skolni-vzdelavani-v-nemecku.html>. Disertační práce. Univerzita Karlova v Praze.

KONOPÁSKOVÁ, Anna. Odborné vzdělávání v Německu. *Zpravodaj: Odborné vzdělávání v zahraničí* [online]. 2007(0710- přílohaIV), 8 [cit. 2020-02-09]. Dostupné z: <http://www.nuv.cz/uploads/Periodika/ZPRAVODAJ/2007/Zp0710pIVa.pdf>

KUTSCHKE, Lars. *Lars Kutschke: GUITAR PLAYER & COMPOSER* [online]. NewYork: Squarespace [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: <https://www.larskutschke.com/>

Martin Miller: Gitarre. *Hochschule für Musik Carl Maria von Weber Dresden* [online]. Dresden: Hochschule für Musik Carl Maria von Weber Dresden [cit. 2020-02-13]. Dostupné z:

<https://www.hfmdd.de/en/staff/person/268/>

Martin Miller: guitarist/composer/producer [online]. Leipzig: Martin Wichmann, 2016 [cit. 2020-02-21].

Dostupné z: <https://www.martinmillerguitar.com/> "

MEINEN, Sönke. *Sönke Mainen: Acoustic guitar* [online]. Dresden (Německo): Sönke Meinen, 2016 [cit. 2020-02-21]. Dostupné z: <http://www.soenkemeinen.com/>

NEUMÄRKER, Sina. *Sina Naumärker: Akustische Gitarre* [online]. Dresden [cit. 2020-02-13].

Sachsen.de. *Landesamt für Schule und Bildung* [online]. Chemnitz: Landesamt für Schule und Bildung [cit. 2020-02-09]. Dostupné z: <https://www.lasub.smk.sachsen.de/>

Schott-music. *Stephan Bormann* [online]. Mainz (Deutschland): Schott Music GmbH & Co [cit. 2020-03-13]. Dostupné z: <https://de.schott-music.com/shop/autoren/stephan-bormann>

Spolkové ministerstvo pro vzdělávání a vědu (*Bundesministerium für Bildung und Forschung*) [online]. Bonn: Dienstsitz Bonn [cit. 2020-02-09]. Dostupné z: <https://www.bmbf.de/>

WALTEROVÁ, Eliška. *Struktura vzdělávacího systému v Německu. RVP: Metodický portál* [online]. Praha: Národní pedagogický institut České republiky, 2006 [cit. 2020-02-09]. Dostupné z: <https://clanky.rvp.cz/clanek/s/Z/510/STRUKTURA-VZDELAVACIHO-SYSTEMU-V-NEMECKU.html/>

Korespondenční zdroje:

Soukromá korespondence s Thomasem Fellow prostřednictvím e-mailové pošty 24. 3. 2020